Какво трябва да знаем: <u>Функция на две променливи - частни производни</u>
<u>Якобиан - преход от едни координати към други в равнината</u> Двойни интеграли - пояснения към задачите

Висша математика II

<u>част</u>

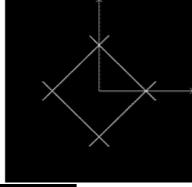
Векторен анализ

Смяна на променливите при двойни интеграли - примери

Свети Илия - пак в тия...

Ще пресметнем интеграла
$$\iint\limits_{D} \left(x^2 - y^2 \right)^2 dx dy \qquad D: \begin{cases} y = x+1 &; \quad y = x-1 \\ y = -x+1 &; \quad y = -x-1 \end{cases}$$

като извършим подходяща смяна на променливите. -

Правим чертеж:

$$u = x - y$$
 $u \in [-1; 1]$
 $v = x + y$ $v \in [-1; 1]$

Изразяваме х и у чрез и и v:

$$\begin{vmatrix} \mathbf{u} = \mathbf{x} - \mathbf{y} \\ \mathbf{v} = \mathbf{x} + \mathbf{y} \end{vmatrix} \Rightarrow \begin{vmatrix} \mathbf{x} = (\mathbf{u} + \mathbf{v})/2 \\ \mathbf{y} = (-\mathbf{u} + \mathbf{v})/2 \end{vmatrix}$$

Изчисляваме Якобиана при извършената смяна на променливите:

$$J = \frac{\partial(x, y)}{\partial(u, v)} = \begin{vmatrix} \partial x / \partial u & \partial x / \partial v \\ \partial y / \partial u & \partial y / \partial v \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 1/2 & 1/2 \\ -1/2 & 1/2 \end{vmatrix} = \frac{1}{2}$$

Изходният интеграл се преобразува във вида: $\mathbf{I} = \iint_{\mathbf{D}'} \mathbf{u}^2 \mathbf{v}^2 \cdot \frac{1}{2} \, \mathbf{d} \mathbf{u} \, \mathbf{d} \mathbf{v}$ $\mathbf{D}' : \begin{cases} \mathbf{u} \in [-1; 1] \\ \mathbf{v} \in [-1; 1] \end{cases}$

Областта на интегриране е правоъгълна, така че: $I = \frac{1}{2} \left(\int_{-1}^{1} u^2 du \right) \left(\int_{-1}^{1} v^2 dv \right) = \frac{1}{2} \cdot \frac{2}{3} \cdot \frac{2}{3} = \frac{4}{9}$

Задача 2.

Ще пресметнем интеграла

$$\iint_{D} xy \, dxdy \qquad D: \begin{cases} y^{2} = 4x & ; \quad y^{2} = 9x \\ xy = 1 & ; \quad xy = 5 \end{cases}$$

като извършим подходяща смяна на променливите. ?

